

BULGARİSTAN YATIRIMCI EL KİTABI

**T.C. SOFYA BÜYÜKELÇİLİĞİ
TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ**

**SOFYA
2025**

İÇİNDEKİLER

BULGARİSTAN YATIRIM TEŞVİKLERİ	2
<i>Bulgaristan’da Doğrudan Yabancı Yatırımlar</i>	2
<i>Yatırım Tanımlaması</i>	2
<i>Bulgaristan Yatırımları Teşvik Kanuna Göre Yatırım Sınıfları</i>	3
<i>Yatırım Sınıflarını Belirleyen Kriterler</i>	4
<i>Bulgaristan Yatırımları Teşvik Kanunu Çerçevesinde Yatırımlara Yönelik Sağlanan Destekler</i>	5
<i>Öncelikli Yatırımlarda Bulgaristan’ın Sunduğu Hibe Destekler</i>	5
VERGİ KOLAYLIKLARI	6
<i>Yatırım Amacıyla İthal Edilen Makine, Cihaz ve Ekipman İçin KDV Kolaylıkları</i>	6
<i>Kurumlar Vergisinden Muafiyet</i>	7
BULGARİSTAN’DA VİZE, OTURUM İZNİ VE ÇALIŞMA İZNİ UYGULAMALARI	8
<i>Vize</i>	8
<i>Oturum İzinleri</i>	9
<i>Çalışma İzinleri</i>	12
BULGARİSTAN’DAKİ ŞİRKET TÜRLERİ	14
<i>Şirket Kuruluşu</i>	15
<i>Şirket Kuruluşundan Sonra Atılması Zorunlu Adımlar</i>	15
<i>Şirket Kuruluşundan Sonra Atılması Önerilen Adımlar</i>	15
VERGİLER	16
<i>Genel Vergi Uygulamaları</i>	16
<i>Yerel Vergiler</i>	16
<i>Gümrük Vergisi</i>	17
<i>ÖTV</i>	17
<i>Amortisman Oranları</i>	17
ÇALIŞMA SAATLERİ VE FAZLA MESAI İÇİN UYGULANAN KURALLAR	18
RAPORLARIMIZ	19
SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ TARAFINDAN SUNULAN HİZMETLER	20

BULGARİSTAN YATIRIM TEŞVİKLERİ

Bulgaristan’da Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Bulgaristan’da Yatırımları Teşvik Kanunu doğrudan yabancı yatırımları, bir yabancı yatırımcının kalıcı ve doğrudan ilişki tesis etmek veya sürdürmek amacıyla Bulgaristan’da ekonomik faaliyet gerçekleştirecek bir müteşebbise veya tesise yatırdığı sermaye olarak tanımlamaktadır. Portföy yatırımları pasif yatırım türü olduğu için doğrudan yabancı yatırım kategorisine girmemektedir.

2024 yılında Yatırımları Teşvik Kanununda yapılan bir değişiklik ile, ülkeye (EU) 2019/452 sayılı Regülasyonun madde 4, paragraf 1’inde belirtilmiş faaliyet alanlarında yapılacak ve

1. Ülkede çalışan bir şirketin sermayesinin en az %10’unun satın alınması veya yatırım tutarı 2 milyon euroyu (veya bunun leva karşılığını) aşması
2. Ülkede yüksek teknoloji alanında çalışan bir şirketin sermayesinin en az %10’unun satın alınması
3. Yeni bir yatırım yapıldığında yatırım tutarının 2 milyon euroyu (veya bunun leva karşılığını) aşması

koşullarından birine uyan üçüncü ülke yabancı yatırımlarının yapılmadan önce Kurumlararası Doğrudan Yabancı Yatırımları İnceleme Kurulu tarafından bir incelemeden geçirilmesi ve izin alması kuralı getirilmiştir.

Ancak kanunda değişikliklerin yapılmış olmasına rağmen konuya ilişkin hukuksal altyapının tam oluşturulamamış olması sebebiyle söz konusu uygulama henüz yürürlüğe girmemiştir.

Yatırım Tanımlaması

Bulgaristan’da yatırımlara yönelik destekler Bulgaristan Yatırımları Teşvik Kanunu çerçevesinde sağlanmaktadır. Yatırım teşvikleri konusunda yetkili kurum İnovasyon ve Büyüme Bakanlığı bünyesindeki Bulgaristan Yatırımlar Ajansı’dır (<https://investbg.government.bg/contact-us/>).

Söz konusu kanuna göre yatırımlar şu şekilde tanımlanmaktadır:

Yeni bir tesis kurulumu ile ilgili maddi ve gayri maddi varlıklar alımı

Mevcut bir tesisin kapasitesinin artırılması

Mevcut bir tesisin üretiminin çeşitlendirilmesi (şimdiye kadar üretilmeyen ürünler üretilmesi)

Mevcut bir tesisin üretim sürecinin kökten değiştirilmesi

Bulgaristan Yatırımları Teşvik Kanuna Göre Yatırım Sınıfları

Yatırım Sınıflarını Belirleyen Kriterler

Ekonomik Faaliyet Alanı		Kriter: Asgari Yatırım Değeri		Kriter: Asgari Yatırım Değeri + Yaratılan İstihdam		Öncelikli Yatırım Projesi			
		A Sınıf Milyon Leva	B Sınıf Milyon Leva	A Sınıf Milyon Leva	B Sınıf Milyon Leva	Milyon Leva	Kişi		
Sanayi Sektörü Faaliyetleri	İmalat Sanayi	10	5	4	150	2	100	50	150
	Yüksek Teknolojili Faaliyetler ◦ Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı (suni veya sentetik elyaf imalatı hariç) ◦ Eczacılık ürünlerinin veya eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı ◦ Bilgisayarların, haberleşme cihazlarının, elektronik ve optik ürünlerin imalatı ◦ Elektrikli teçhizat imalatı ◦ Genel ve özel kullanımlı makine ve ekipman imalatı ◦ Otomobil, römork ve yarı römork imalatı ◦ Otomobil hariç diğer ulaşım araçları imalatı (gemi/tekne yapımı, onarımı ve bakımı hariç) ◦ Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı ◦ Metal mamul onarımı ◦ Genel ve özel kullanımlı makine ve ekipmanın onarımı ◦ Elektronik veya optik ekipman ve teçhizatın onarımı ◦ Elektrikli ekipmanların onarımı ◦ Hava ve uzay araçlarının bakım ve onarımı ◦ Diğer taşıt bakım ve onarımı ◦ Makine ve teçhizat montajı	4	2	-	25	-	10	30	100
	Sanayi Sektöründen Diğer Faaliyetler	-	-	-	-	-	-	100	150
Hizmetler Sektörü Faaliyetleri	Yük Depolaması ve Muhafaza Edilmesi								
	İdare ve Ofis Destek Faaliyetleri								
	Hizmet Sunumu Kapsamında Çağrı Merkezi Faaliyetleri	3	1,5	1	150	0,5	100	100	150
	Ekonomik Faaliyetleri Destekleyen Başka Yerlerde Sınıflandırılmamış Diğer Hizmetler								
	Yüksek Teknolojili Faaliyetler ◦ Bilgisayar programlama ürünleri ◦ IT faaliyetleri ◦ Bilgi hizmetleri ◦ Muhasebe ve denetim faaliyetleri, vergi danışmanlığı ◦ İdare merkezi faaliyetleri ◦ Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri ◦ Bilimsel ve AR-GE faaliyetleri ◦ Eğitim ◦ İnsan sağlığına yönelik faaliyetler ◦ Yatılı bakım faaliyetleri	2	1	-	50	-	25	20	50
	Hizmetler Sektöründen Diğer Faaliyetler	-	-	-	-	-	-	100	150
İşsizlik oranı ülke ortalamasına eşit veya daha yüksek olan belediyelerde yapılan yatırım projeleri		4	2	-	25	-	10	50	100
Sanayi bölgesi inşa edilmesi ve bahse konu sanayi bölgesinin yeni yatırımlar çekilerek sanayi parkına dönüştürülmesi								15	15
Teknoloji parkı yapımı								15	50

Kaynak: Bulgaristan Yatırımlar Ajansı

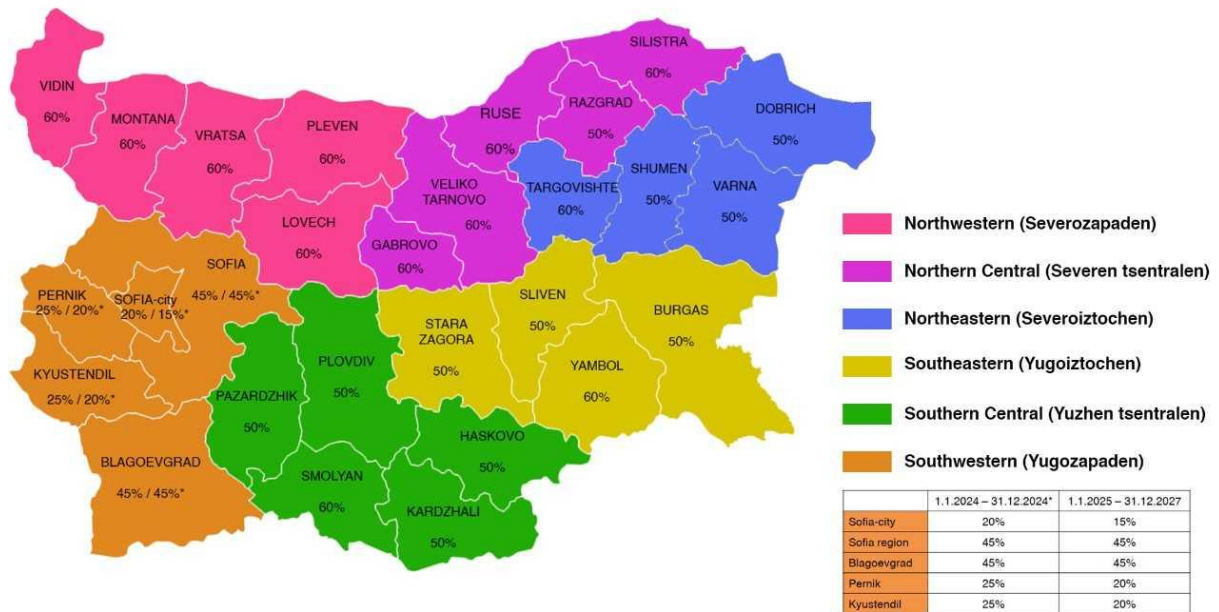
Bulgaristan Yatırımları Teşvik Kanunu Çerçevesinde Yatırımlara Yönelik Sağlanan Destekler

Destek Türü	Öncelikli Yatırım Projesi	A Sınıf Yatırım	B Sınıf Yatırım
Hızlandırılmış İdari Prosedür	✓	✓	✓
Kamu ihalesi prosedüründen geçmeden kamuya ait gayrimenkul alma hakkı	✓	✓	✓
Yatırım projesi kapsamında çalışanların mesleki eğitimine ilişkin finansal destek	✓	✓	✓
Yeni istihdam edilen personel için işveren tarafından ödenen sigorta primlerinin iade edilmesi	✓	✓	✓
Özel idari hizmet	✓	✓	
Yatırımın yapıldığı araziye kadar olan altyapının inşaatı için finansal destek	✓	✓	
Kamu-özel işbirliği	✓		
Arazi statü değişikliğinde vergi muafiyeti	✓		
Düşük fiyatlarla arazi satın alımı	✓		
Ar-Ge faaliyetleri için sübvansiyonlar	✓		
Hibe destek	✓		

Öncelikli Yatırımlarda Bulgaristan'ın Sunduğu Hibe Destekler

“Öncelikli Yatırım” sertifikası almış yatırımlarda yararlanılabilecek hibe desteklerin büyüklüğü projenin yapıldığı bölgeye göre farklılık arz etmektedir. Söz konusu desteğin oranı %15 ila %60 arasındadır.

Öncelikli Yatırım Projelerinde Alınabilecek Hibe Desteğin Bölgeler İtibariyle Azami Değeri

Kaynak: Bulgaristan Yatırımlar Ajansı

Hibe desteğin büyüklüğü öncelikli yatırım projeleri için tasdik edilmiş metodoloji kapsamında hesaplanmaktadır. Metodolojinin temel hedefi, desteğe talip öncelikli projelerin ekonomiye ve bölgeye sağlayacakları katkı çerçevesinde objektif olarak sınıflandırılmalarıdır. Hesaplama işleminde, yatırımın yapıldığı bölgenin ekonomik gelişmişlik seviyesine, yaratılan istihdamın büyüklüğüne, ekonomik faaliyette katma değer seviyesine, mali etkiye, üretimin ihracata yönelik olmasına, yüksek / orta yüksek / orta düşük teknolojik sınai dallarının teşvikine, küresel değer zincirlerine entegre olmaya, yeni faaliyete veya yeni yatırıma, yeşil dönüşüme katkıya dair puanlarla ölçülen birkaç gösterge kullanılmaktadır.

Desteğin yoğunluğu (oranı), projenin özel koşulları ile yatırımların teşvikine dair ulusal ve bölgesel politikaların önceliklerine bağlı olarak farklılık arz edebilmektedir.

Destek kapsamındaki ödemeler, öncelikli yatırım projesi kapsamında yatırım sınıfı sertifikası alınabilmesi için belirlenen asgari yatırım miktarının en az %50'sinin hayata geçirilmesi veya yatırım projesinin %100 tamamlanması sonrasında başlamaktadır.

Parasal desteğin belirlenmesine ilişkin metodoloji aşağıda sayılmış göstergeleri içermektedir:

- Yatırımın yapılacağı bölgede kişi başına GSYİH (NUTS3);
- Yeni istihdam sayısı;
- Bölgede işsizlik oranı;
- İlgili ekonomik faaliyette katma değer;
- Yatırım projesi çalışmalarının başlangıcından itibaren beş yıllık tahmini net kar;
- İhracat geliri;
- Ekonomik faaliyet kodu;
- Küresel değer zincirlerine entegre olma durumu;
- Yeni faaliyet/yeni yatırım (genişletme, çeşitlendirme vs.);
- Yenilenebilir enerji kaynaklarına yapılan yatırımların payı.

Belli öncelikli yatırım projesinin alabileceği azami parasal hibe desteğinin büyüklüğü, açıklanan metodolojiyle hesaplanan puan toplamı yüzdesinin bölgesel harita ile uyumlu olarak belirlenen azami destek büyüklüğü ile çarpımına eşittir. Bir projenin alabileceği en yüksek puan 100'dür.

VERGİ KOLAYLIKLARI

Yatırım Amacıyla İthal Edilen Makine, Cihaz ve Ekipman İçin KDV Kolaylıkları

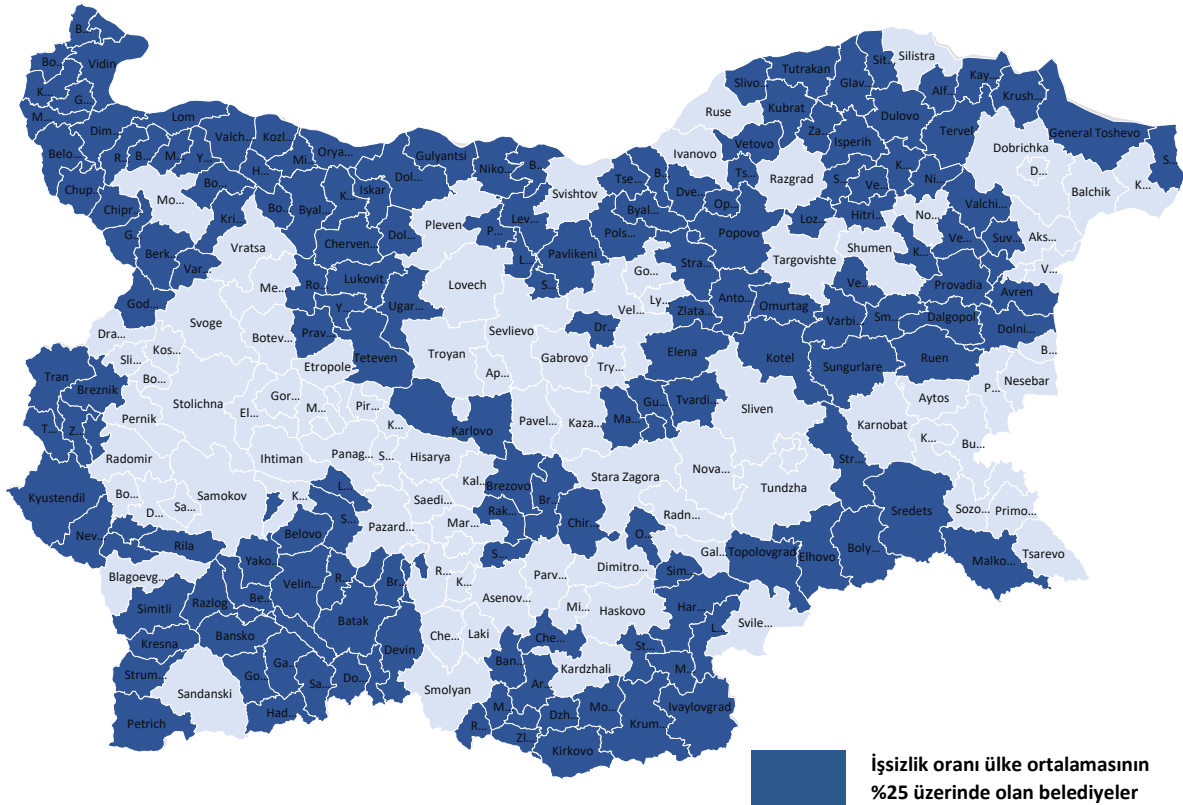
Bulgaristan Katma Değer Vergisi Kanunu, 5 milyon levayı aşan ve 20'den fazla kişiye istihdam sağlayan yatırım projeleri çerçevesinde kullanılacak donanım için (makine, cihaz, ekipman vs.) 2 yıl boyunca KDV ödemeden ithalat imkanı vermektedir. Bu imkandan faydalanması için yatırımcının genel olarak karşılaması gereken şartlar:

1. Yatırım projesinin Bulgaristan Maliye Bakanı tarafından onaylanmış olması;
2. Yatırımcının Bulgaristan Katma Değer Vergisi Kanununa göre vergi kaydı olması;
3. Yatırımcının Bulgar devletine karşı herhangi bir vergi veya sigorta borcunun bulunmaması;

4. Yatırım değerinin en az 5 milyon leva olması;
5. Yatırım projesinin en fazla 2 yıl içinde tamamlanması;
6. Yatırımın 20'den fazla kişiye istihdam imkanı sağlaması;
7. Yatırımcının projeyi tamamlaması için yeterli finansman imkanlarına sahip olması

Kurumlar Vergisinden Muafiyet

2023 YILINDA BELEDİYELER İTİBARIYLA İŞSİZLİK ORANI

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Bulgaristan Kurumlar Vergisi Kanunu aşağıdaki şartların eşzamanlı olarak sağlanması kaydı ile vergiye tabi kar üzerinden ödenmesi gereken kurumlar vergisinin tamamı için muafiyet imkanı sağlamaktadır:

1. Üretim faaliyetinin;

- Cari yıldan önceki yıl sadece işsizlik oranı ülke ortalamasını %25 oranında veya daha yüksek bir oranla aşan belediyelerde gerçekleşmesi ve sağlanan muafiyetin Kurumlar Vergisi Kanununun 188'nci maddesi kapsamında "asgari destek" olması

veya

- Destek başvurusunun yapıldığı yıldan önceki yıl sadece işsizlik oranı ülke ortalamasını %25 oranında veya daha yüksek bir oranla aşan belediyelerde yeni yatırım projesi

kapsamında gerçekleşmesi ve sağlanan muafiyetin Kurumlar Vergisi Kanununun 189'uncu maddesi kapsamında "bölgesel kalkınma için devlet desteği" olması gerekmektedir.

2. Vergi döneminin tamamı boyunca asgari olarak 10 kişilik istihdam edilmesi ve istihdam edilenlerin en az %50'sinin gerçekleştirilen üretim faaliyetinde doğrudan çalışıyor olması gerekmektedir.
3. Vergi döneminin tamamı boyunca tüm personelin en az %30'unun ikamet adresinin ilgili belediyelerde olması gerekmektedir.

İstihdam artışı nedeniyle belediyenin işsizlikte ülke ortalamasının üzerinde olan belediyeler listesinden çıkması durumunda kurumlar vergisinden muafiyet hakkı aşağıdaki koşullarda muhafaza edilmektedir:

- Muafiyet "asgari destek" niteliğinde ise muafiyetin diğer koşullarına uyulmak kaydıyla bölgenin listeden düştüğü yıldan itibaren art arda sonraki 5 yıl boyunca;
- Muafiyet "bölgesel kalkınma için devlet desteği" ise 2027 yılından sonra olmaması şartıyla Bulgaristan Yatırımlar Ajansı Talimatnamesinde belirtilen vergi dönemlerinde.

BULGARİSTAN'DA VİZE, OTURUM İZİNİ VE ÇALIŞMA İZNİ UYGULAMALARI

Vize

Bulgaristan'da Yabancılar Kanunu vize türlerini "havayolu transit vizesi, kısa süreli vize ve uzun süreli vize" olmak üzere üçe ayırmaktadır.

Havayolu transit vizesi (A Tipi), Bulgaristan aktarmalı başka bir ülkeye uçacak kişilere verilen vize türüdür. Kısa süreli vize (C Tipi), bir yabancıнын 180 günlük bir süre içinde toplamda 90 günden fazla kalmamak kaydıyla Bulgaristan'a bir defalık veya çok sayıda giriş yapma hakkını vermektedir.

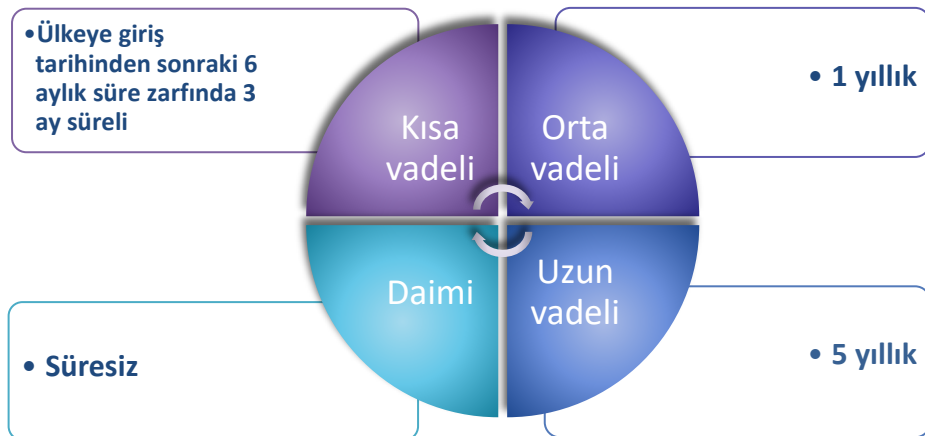
Uzun süreli vize (D Tipi), yabancı uyruklunun Bulgaristan'a giriş yapıp sonrasında oturma izni için başvurmasında gerekli olan vize türüdür. Bu vizenin geçerliliği altı aydır ve sahibine 180 güne kadar ikamet izni sağlamaktadır. D tipi vize, geçerli olduğu müddetçe, sahibine Bulgaristan'a çok sayıda giriş yapma hakkını vermektedir. Bazı özel durumlarda bir yıl geçerli olan ve 360 güne kadar oturma izni sağlayan D tipi vizesi de verilebilmektedir. D tipi vize kendi başına Bulgaristan'da çalışma hakkı vermez (sadece oturma hakkı verir).

Türk vatandaşlarına Bulgaristan'ın verdiği vizelere ilişkin daha ayrıntılı bilgiye Bulgaristan'ın Ankara Büyükelçiliği'nin web sayfasından <https://www.mfa.bg/tr/embassies/turkey/2421> ulaşmak mümkündür.

01.01.2025 tarihi itibarıyla Bulgaristan Schengen serbest dolaşım alanına tam üye olmuştur. Bu kapsamda, Bulgaristan Schengen vizeleri düzenlemeye yetkilidir. Bulgaristan'ın düzenlediği Schengen vizeleri Bulgaristan ve Schengen bölgesi üyesi diğer tüm ülkelere seyahat ve kontrolsüz geçiş hakkı vermektedir. Bulgaristan'ın düzenlemiş olduğu Schengen vizelerinin geçerlilik süresi 180 güne kadar olmakla birlikte 90 güne kadar oturma izni sağlayabilmektedir. Bulgaristan'da oturma izni alan yabancılar vizeye ihtiyaç duymadan Schengen bölgesindeki ülkelere seyahat edebilecektir.

Oturum İzinleri

Bulgaristan’da yabancı yatırımlarla/temsilciliklerle ilgili olarak **orta vadeli oturum izinlerinin** verildiği durumlar:

Uzun vadeli oturum izinleri verilmesinde aranan başlıca koşullar:

Bulgaristan’da yabancı yatırımlarla ilgili olarak **daimi oturma izinlerinin** verildiği durumlar:

Bulgaristan’da yasal bir şekilde ve kesintisiz en az 5 yıl ikamet eden ve bu süre zarfında ülke dışında en fazla 30 ay kalan yabancılar

Belli koşullarda borsada kote şirketlerin hisse senetleri ile tahvillerine, kolektif ve alternatif yatırım fonlarına, imtiyaz haklarına en az 1.000.000 – 2.000.000 leva (511.000-1.023.000 euro) yatırım veya ek yatırım yapan yabancılar

Gerçekleştirdiği öncelikli yatırım projesi kapsamında bir Bulgar şirketinin sermayesini 2.000.000 leva (1.023.000 euro) artırarak yatırım yapan yabancılar

Borsada işlem görmeyen bir Bulgar şirketi sermayesine en az 6.000.000 leva (yaklaşık 3.068.000 euro) yatırım yapan yabancılar

Bir Bulgar şirketinin sermayesine en az 500.000 leva (yaklaşık 256.000 euro) yatırım yapan ve şirket adına aynı değerde maddi ve gayri maddi duran varlıklar alan yabancılar. Yabancıların Bulgar şirketinde en az %50 pay sahibi olmaları ve oturma süresi boyunca en az 10 kişiyi istihdam etmeleri gerekmektedir

Bulgaristan’da en az 600.000 leva (yaklaşık 307.000 euro) değerinde gayrimenkul alıp, orta vadeli oturma izinlerini 5 yıl sürdüren yabancılar

Bir Bulgar şirketi sermayesine en az 600.000 leva (yaklaşık 307.000 euro) yatıran, şirket adına aynı değerde Bulgaristan’dan gayrimenkul alan, söz konusu Bulgar şirketinde en az %50 pay sahibi olan ve bu nedenle aldıkları orta vadeli oturma izinlerini 5 yıl sürdüren yabancılar

Ülkenin ekonomik olarak gelişmemiş bölgelerinde bir Bulgar şirketinin sermayesine en az 250.000 leva (yaklaşık 128.000 euro) yatıran, şirket adına aynı değerde maddi ve gayri maddi duran varlıklar alan, söz konusu Bulgar şirketinde en az %50 pay sahibi olan ve bu nedenle aldıkları orta vadeli oturma izinlerini 5 yıl sürdüren yabancılar

B sınıfı, A sınıfı veya öncelikli yatırım projesi sertifikası almış yatırımcılar

Yatırımları sertifika almış yatırımcı şirket temsilcilerinden daimi oturma izni alma hakkından kim faydalanabilir?

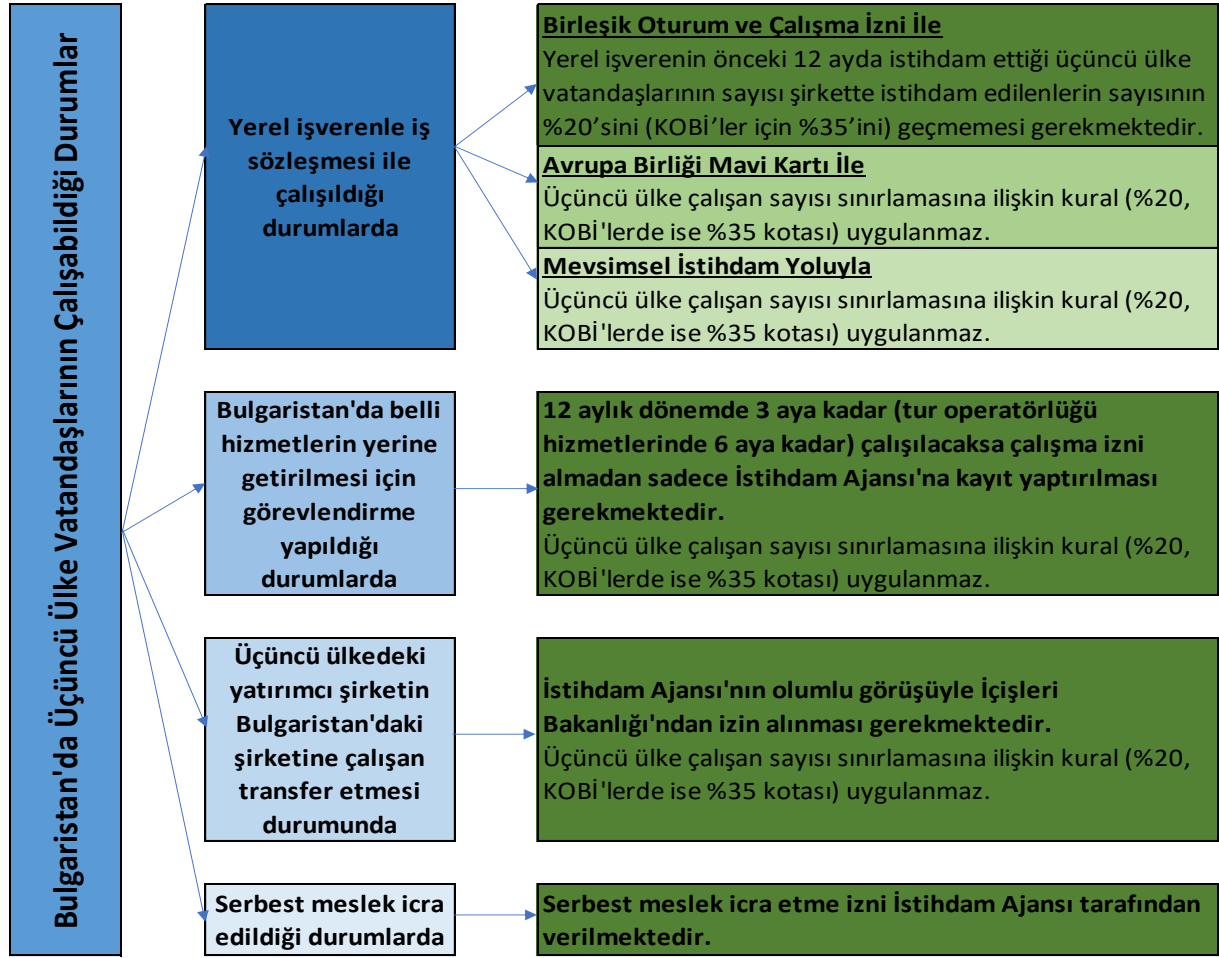
1. Bulgar şirketinde en az % 50 pay veya hisse sahibi olan ortaklar;
2. Bulgaristan Ticaret Siciline kayıtlı olan şirket müdürleri veya temsilcileri;
3. Yatırımın Ar-Ge, üretim, pazarlama veya başka temel bir bölümünde görev almak ve/veya kontrol amaçlı istihdam edilen çalışanlar (iş sözleşmesi aracılığı ile).

Yatırımcı şirket adına bu imkandan kaç kişi faydalanabilir?

1. Yatırım tamamlanana kadar – en çok 3 kişi;
2. Yatırım tamamlandıktan sonra – en çok 8 kişi.

Çalışma İzinleri

Bulgaristan'da Üçüncü Ülke Vatandaşlarının Çalışması

Birleşik Oturum ve Çalışma İzni

Önemli Hususlar:

- ✓İstihdam Ajansı'nın olumlu görüşüyle İçişleri Bakanlığı'ndan alınır.
- ✓Yabancı çalıştırmada %20 (KOBİ'lerde %35) kotası uygulanır.

Uygulanmadığı Durumlar:

- ✓Bulgaristan'da belli hizmetleri yerine getirmek üzere görevlendirilen üçüncü ülke vatandaşları.
- ✓Şirket içi transfer kapsamında Bulgaristan'da çalışan üçüncü ülke vatandaşları.
- ✓Üçüncü ülke vatandaşlarının mevsimsel istihdamı.
- ✓Serbest meslek icra etme izni olan üçüncü ülke vatandaşları.
- ✓AB Mavi Kartı alan üçüncü ülke vatandaşları.

AB Mavi Kartı

Önemli Hususlar:

- ✓İstihdam Ajansı'nın olumlu görüşüyle İçişleri Bakanlığı'ndan alınır.
- ✓Yabancı çalıştırmada %20 (KOBİ'lerde %35) kotası uygulanmaz.
- ✓Üçüncü ülke vatandaşı yüksek nitelikli olmalı ve bu üniversite diploması veya benzer belge ile belgelendirmelidir.
- ✓Ücreti Bulgaristan ortalamasının en az 1,5 katı kadar olmalıdır.
- ✓İş sözleşmesinin süresi en az 6 ay olmalıdır.

Uygulanmadığı Durumlar:

- ✓Bulgaristan'da belli hizmetleri yerine getirmek üzere görevlendirilen üçüncü ülke vatandaşları.
- ✓Şirket içi transfer kapsamında Bulgaristan'da çalışan üçüncü ülke vatandaşları.
- ✓Üçüncü ülke vatandaşlarının mevsimsel istihdamı.
- ✓Diğer: Bilimsel çalışma yapanlar, AB'de uzun vadeli yatırımı olanlar, AB'de uluslararası koruma isteyenler veya geçici koruma altında olanlar, Bulgaristan'da geçici koruma isteyenler veya geçici koruma altında olanlar, uluslararası sözleşme kapsamında Bulgaristan'da bulunanlar vb.

Şirket İçi Transfer

Önemli Hususlar:

- ✓İstihdam Ajansı'nın olumlu görüşüyle İçişleri Bakanlığı'ndan alınır.
- ✓Yabancı çalıştırmada %20 (KOBİ'lerde %35) kotası uygulanmaz.
- ✓Şirket içi transfer kapsamında,
 - Yöneticilere - 3 yıla kadar,
 - Uzmanlara - 3 yıla kadar,
 - Stajyerlere - 1 yıla kadaroturma ve çalışma izni verilir.

Uygulanmadığı Durumlar:

- ✓Bulgaristan'da belli hizmetleri yerine getirmek üzere görevlendirilen üçüncü ülke vatandaşları.
- ✓Üçüncü ülke vatandaşlarının mevsimsel istihdamı.
- ✓AB Mavi Kartı alan üçüncü ülke vatandaşları.
- ✓Serbest meslek icra etme izni alan üçüncü ülke vatandaşları.
- ✓Bilimsel proje kapsamında çalışan üçüncü ülke bilim insanları.
- ✓AB ve AET'de serbest hareket edebilen üçüncü ülke vatandaşları.
- ✓Sığınma veya uluslararası koruma talep eden veya geçici olarak koruma altında olan üçüncü ülke vatandaşları.
- ✓Üniversitede eğitim görenler.

Mevsimsel İstihdam

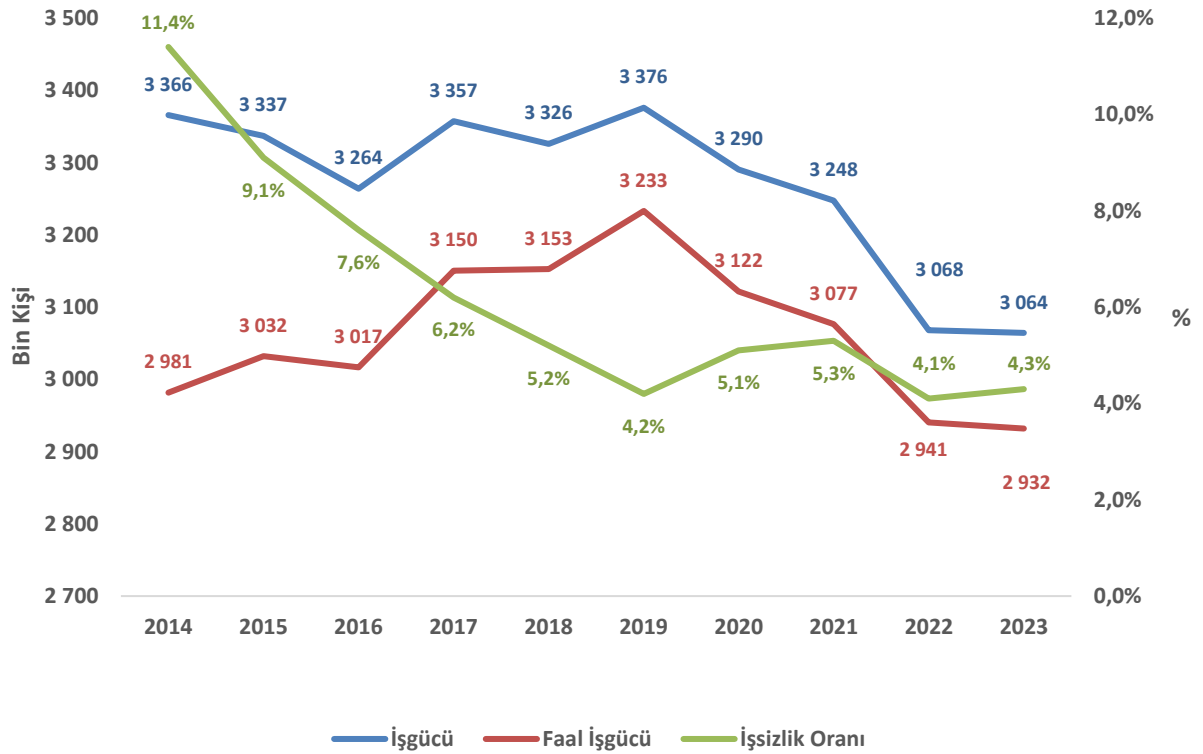
Önemli Hususlar:

- ✓12 ay içerisinde 90 gün ila 9 ay için Mevsimsel Çalışma ve Oturma İzni İstihdam Ajansı'nın olumlu görüşüyle İçişleri Bakanlığı'ndan alınır.
- ✓12 ay içerisinde 90 güne kadar Mevsimsel Çalışma İzni İstihdam Ajansı nezdinde işveren tarafından kayıt yaptırılmasıyla sağlanır.
- ✓Tarım, ormancılık, balıkçılık, otelcilik ve lokantacılık bu izin türünün alınabileceği faaliyet alanlarıdır.
- ✓Yabancı çalıştırmada %20 (KOBİ'lerde %35) kotası uygulanmaz.

Uygulanmadığı Durumlar:

- ✓Bulgaristan'da belli hizmetleri yerine getirmek üzere görevlendirilen üçüncü ülke vatandaşları.
- ✓Şirket içi transfer kapsamında Bulgaristan'da çalışan üçüncü ülke vatandaşları.
- ✓AB Mavi Kartı alan üçüncü ülke vatandaşları.
- ✓Serbest meslek icra etme izni alan üçüncü ülke vatandaşları.
- ✓Bilimsel proje kapsamında çalışan üçüncü ülke bilim insanları.
- ✓AB ve AET'de serbest hareket edebilen üçüncü ülke vatandaşları.

2014-2023 Döneminde Bulgaristan'da İşgücü (Bin Kişi), Faal İşgücü (Bin Kişi) ve İşsizlik Oranları (%)

Kaynak: Ulusal İstatistik Enstitüsü

BULGARİSTAN'DAKİ ŞİRKET TÜRLERİ

Limited Şirket

1. Ayrı bir tüzel kişidir;
2. Asgari Sermaye:
1 EURO
3. Şirket kendine ait mal varlığı ölçüsünde sorumludur (ortaklar, şirkete yatırdıkları sermaye ile sınırlı olmak üzere sorumludur).

Anonim Şirket

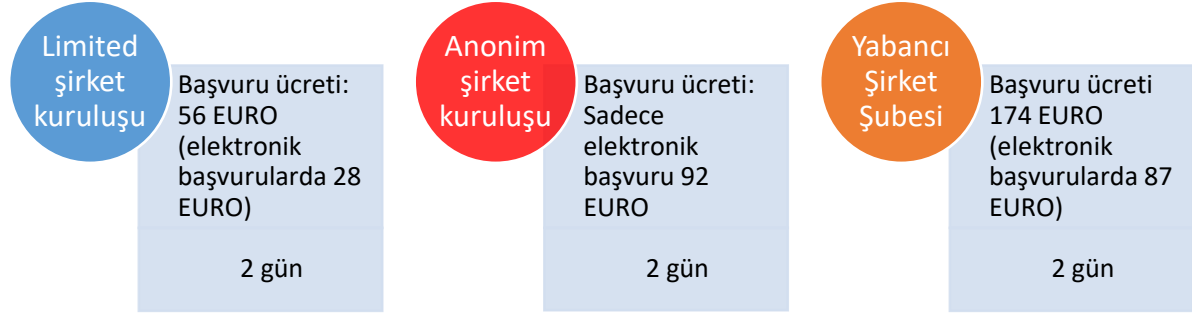
1. Ayrı bir tüzel kişidir;
2. Asgari Sermaye:
25.000 EURO
3. Şirket kendine ait mal varlığı ölçüsünde sorumludur (hissedarlar, şirkete yatırdıkları sermaye ile sınırlı olmak üzere sorumludur).

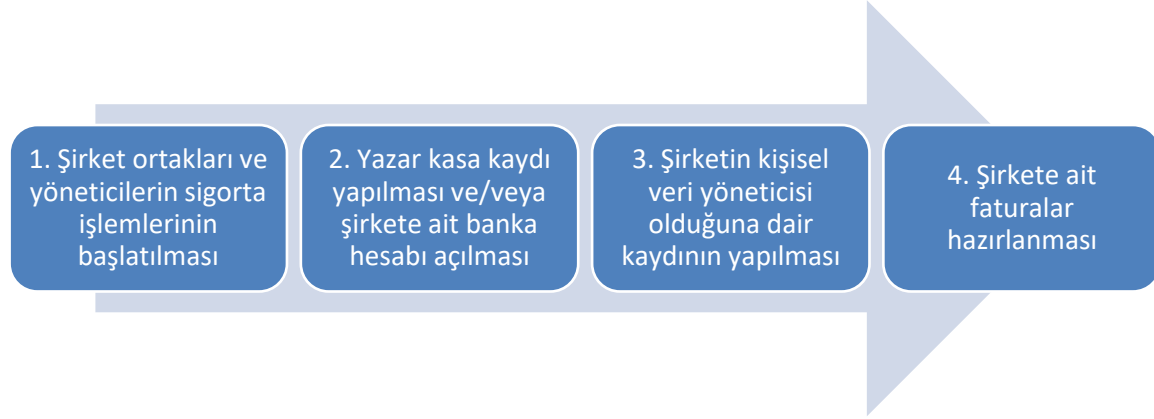
Yabancı Şirket Şubesi

1. Ayrı bir tüzel kişi değildir;
2. Sermayesi yoktur;
3. Şubeyi açan ana şirket kendine ait mal varlığı ölçüsünde Bulgaristan'daki şubesi adına sorumludur.

Şirket Kuruluşu

Şirket Kuruluşundan Sonra Atılması Zorunlu Adımlar

Şirket Kuruluşundan Sonra Atılması Önerilen Adımlar

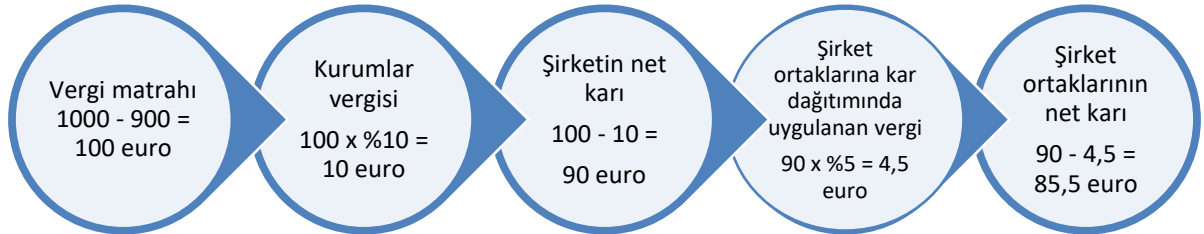
VERGİLER

Genel Vergi Uygulamaları

Örnek:

A. B. adlı Türk vatandaşı 2024 yılında Bulgaristan'da 'C' adlı Limited şirketini kurmuştur. Şirket 2024 yılında 1.000 euro gelir ve 900 euro gider kaydetmiştir.

Yerel Vergiler

Not:

Belediyelerin topladıkları nihai vergi ve ücretler, varlıkların değeri, özellikleri, bulundukları belediye sınırları vs. gibi unsurlar göz önünde bulundurularak belirlenir.

Gümrük Vergisi

Gümrük vergilerine ilişkin Bulgaristan, direkt olarak AB'nin gümrük mevzuatı ve Ortak Gümrük Tarifesi'ni uygulamaktadır.

Gümrük Birliği kapsamında Bulgaristan ile Türkiye arasında sanayi ürünleri ticaretinde gümrük vergisi uygulanmamaktadır. Tarım ürünleri içinse tercihli vergi oranları uygulanmaktadır.

AB TARİC sisteminden her ürünün AB'ye ithal edilmesi aşamasında aranan şartlar ve belgelere ilişkin mevzuata, gümrük vergilerine ürün GTİP kodu ile arama yapılarak ulaşılmaktadır. İnternet adresi:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en

ÖTV

Alkol

Tütün Ürünleri

Elektrik ve enerji ürünleri

Amortisman Oranları

Bulgaristan Kurumlar Vergisi Kanunun 55. maddesi gereğince şirket varlıklarının sınıflarına göre yıllık amortisman oranları belirlenmiştir:

Kategori	Varlık	Yıllık Amortisman Oranı (%)
I	Binalar, ekipman, iletişim aletleri, elektrik enerjisi taşıyıcıları, iletişim hatları	4
II	Makinalar, üretim teçhizatı, tesisler	30-50*
III	Otomobil hariç ulaşım araçları, yol ve uçak pistleri	10
IV	Bilgisayarlar, bilgisayar çevre birimleri, yazılım ve cep telefonları	50
V	Otomobiller	25
VI	Belirli bir süre için kullanılacak varlıklar	0 – 33 1/3
VII	Diğer varlıklar	15

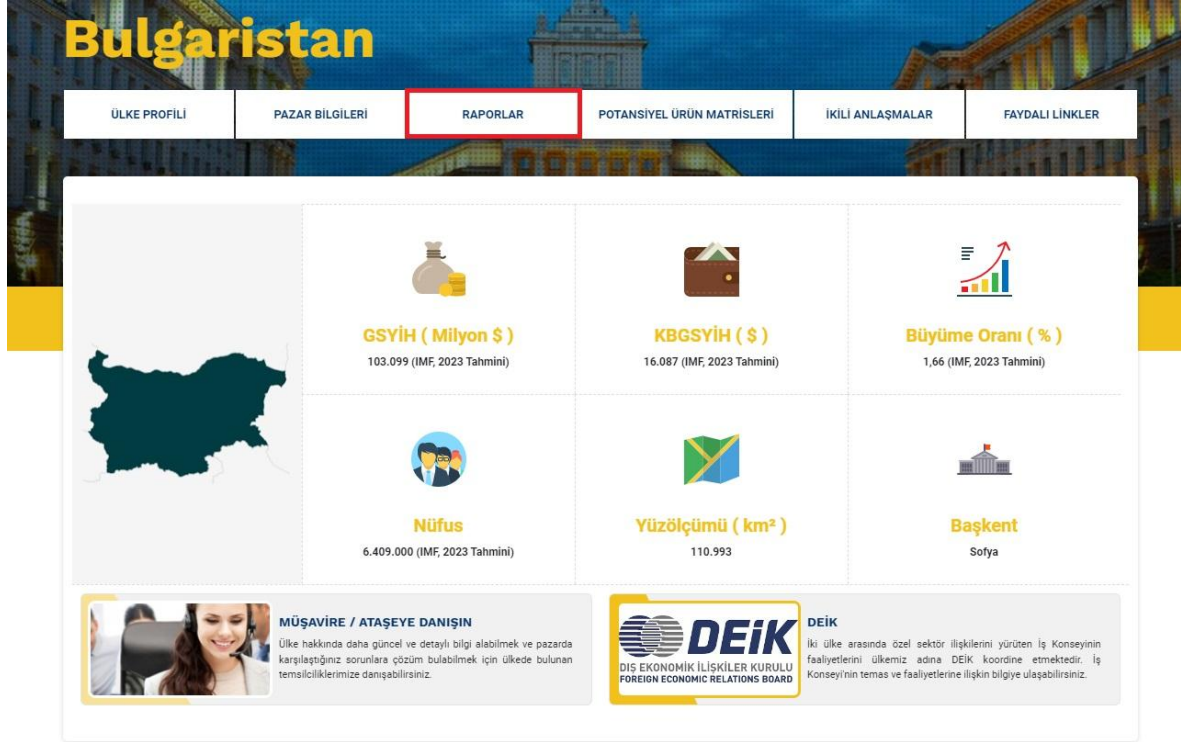
* Yeni yatırımlar kapsamında kullanılmamış makinalar, üretim teçhizatı ve cihazların yıllık amortisman oranı %50'ye kadar çıkabilmektedir.

ÇALIŞMA SAATLERİ VE FAZLA MESAI İÇİN UYGULANAN KURALLAR

Mesai süresi:	5 günlük bir iş haftasında, günde 8 saat
Öğle molası süresi:	En az 30 dakika
İş günleri arası dinlenme süresi:	En az 12 saat
İş haftaları arası dinlenme süresi:	En az 48 saat
Dinlenme günleri	Cumartesi ve Pazar
Yıllık ücretli izin	En az 20 iş günü
Gece çalışma saatleri	Saat 22:00'dan saat 06:00'ya kadar
Fazla mesai süresi	Çalışan başına: Yıllık en fazla 150 saat Aylık en fazla 30 saat gündüz vardiyası veya 20 saat gece vardiyası Haftalık en fazla 6 saat gündüz vardiyası veya 4 saat gece vardiyası Art arda iki günde günlük en fazla 3 saat gündüz vardiyası veya 2 saat gece vardiyası
Fazla mesai ücretleri	İş günlerinde – en az %50 fazla Dinlenme günlerinde – en az %75 fazla Resmi tatil günlerinde – en az %100 fazla

RAPORLARIMIZ

Sofya Ticaret Müşavirliği, Filibe Ticaret Ataşeliği ve Burgaz Ticaret Ataşeliği'nin Bulgaristan hakkında hazırladığı raporlara/bilgi notlarına/rehberlere T.C. Ticaret Bakanlığı'nın web sayfasından (<https://ticaret.gov.tr/>) Ülkeler – Avrupa – Bulgaristan - Raporlar – Müşavirlik Raporları yolu izlenerek ulaşmak mümkündür.

Türkiye Cumhuriyeti Sofya Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği
Cherni Vrah Bulvarı № 102D, kat 8, Sofya 1407
Telefon: +359 2 958 12 02, +359 2 854 87 25
E-posta: sofya@ticaret.gov.tr
Web: www.ticaret.gov.tr

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ TARAFINDAN SUNULAN HİZMETLER

Şirketlerimizin faydalanmasına yönelik Bulgaristan ekonomisine ilişkin genel ve sektör spesifik raporların hazırlanması

Bulgaristan firmaları hakkında ticari istihbarat hizmeti verilmesi

Türk ve Bulgar firmalarının eşleştirilmesi

Firmalarımıza Bulgar kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve firmalar ile iletişim ve irtibat desteği sunulması

Bulgaristan'da açılan kamu ihalelerinin takibi ve büyük kamu ihalelerinin şirketlerimiz ile paylaşılması

Yatırımcılarımız ve ihracatçılarımıza bilgi desteği (mevzuat, istatistik vs.) sunulması

Türkiye'de gerçekleşen fuarların tanıtımı ve Bulgar firmaların fuarlara yönlendirilmesi